

Vormvrije m.e.r.-beoordeling
Klotterpeellaan 3 en 4, De Rips

Projectlocatie

Klotterpeellaan 3 en 4, De Rips

Omschrijving project

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Projectnummer:

[REDACTED] 01.OVE02

Datum en versie rapportage:

27 juni 2025, versie 05

Opdrachtgever

[REDACTED]
Klotterpeellaan 3
5764 RK De Rips

Opdrachtnemer

Agron Advies B.V.
Pastoor van Schijndelstraat 33a
5469 PS Boerdonk
Tel: 0492-347761
Email: info@agronadvies.nl

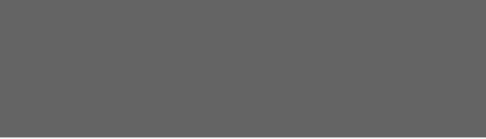
Inhoud

1.	Algemeen	1
2.	MER en juridische aspecten	3
3.	Kenmerken en ligging van het project	4
3.1	Vergunde situatie.....	4
3.2	Beoogde situatie	5
3.3	Procesomschrijving / niet technische samenvatting	6
3.4	Ligging inrichting in de directe omgeving.....	9
3.5	Ligging ten opzichte van kwetsbare gebieden	10
3.6	Ligging ten opzichte van Natura2000-gebieden	11
3.7	Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland	12
3.8	Ligging ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebieden.....	12
3.9	Ligging ten opzichte van recreatiegebieden	13
4.	Kenmerken van de potentiële effecten	14
4.1	Bodem	14
4.2	Geluid	14
4.3	Effecten op natuurgebieden	14
4.4	Geur.....	21
4.5	Fijn stof.....	24
4.6	Grond- en hulpstoffen	27
4.7	Flora en fauna.....	28
4.8	Landschappelijke waarden	28
4.9	Cultuurhistorie en archeologie.....	29
4.10	Risico's van ongevallen en abnormale omstandigheden.....	29
4.11	Cumulatie van effecten	29
4.12	Toetsing volksgezondheid en veehouderij	30
5.	Conclusie	33

1. Algemeen

Gegevens initiatiefnemer:

Adres bedrijfslocatie:

Klotterpeellaan 3 en 4 De Rips

Kadastrale ligging:

Gemeente Bakel, sectie A, nummers 3080, 3594, 4030, 4444.

Soort activiteit:

Het houden van varkens.

De beoogde situatie ziet op de locatie Klotterpeellaan 3 en 4, de inrichting worden samengevoegd tot één inrichting.

Omvang en motivatie van het project

Initiatiefnemer is voornemens de bestaande stallen te wijzigen en uit te breiden om het huidige vergunde veebestand meer ruimte te kunnen geven. Twee stallen (stal 4 en 6) worden aangepast en verlengd, dit in het kader van onder andere dierwelzijn.

Stal 4 wordt verlengd met een gang en met 4 afdelingen voor de huisvesting van gespeende biggen. In de 4 nieuwe afdelingen worden 160 gespeende biggen per afdeling gehuisvest (oppervlakte 0,4 m² per big). In de 14 bestaande afdelingen worden 176 biggen per afdeling gehuisvest (oppervlakte 0,34 m² per big). Deze biggen worden op jongere leeftijd verplaatst naar de vleesvarkensstal. Het emissiearme stalsysteem BWL2006.06 wat in de vergunde situatie wordt toegepast bij de gespeende biggen wordt buiten gebruik gesteld.

Stal 6 wordt verlengd met 4 afdelingen met elk 12 kraamhokken. Daarnaast wordt de indeling van stal 6 gewijzigd. Binnen de inrichting zijn in de beoogde situatie 288 kraamhokken aanwezig.

Bij stal 7, 8, 9 en 10 komen de vergunde emissiearme stalsystemen bij de vleesvarkens te vervallen. Deze stallen worden aangesloten op een centraal afzuigkanaal en de lucht wordt afgezogen middels een biologisch gecombineerd luchtwassysteem BWL2009.12.V5. Het emissiearme stalsysteem bij stal 10 waar de gespeende biggen worden gehuisvest blijft ongewijzigd.

Bij stal A wordt een van de bestaande luchtwasser vervangen door een biologisch gecombineerd luchtwassysteem BWL2009.12.V5. Tevens is bij stal A de gang verplaatst en is nu gelegen tussen de 12^e en 13^e afdeling vanaf de voorzijde.

Bij stal B wordt de bestaande luchtwasser vervangen door een chemisch luchtwassysteem (BWL 2013.08.V3).

De vergunde veebezetting blijft ongewijzigd, dit met uitzondering van de biggen in de te verlengen stal. Het aantal te huisvesten biggen neemt in de beoogde situatie af ten opzichte van de vergunde situatie.

In totaal worden binnen de inrichting 288 kraamzeugen, 944 gaste en dragende zeugen, 2 dekberen, 127 opfokzeugen, 6.304 gespeende biggen en 8.909 vleesvarkens gehuisvest.

Daarnaast ziet de beoogde situatie op de volgende veranderingen binnen de inrichting:

- Binnen de uitbreiding van stal 4 wordt een voermengruimte gerealiseerd en een gang voor het verplaatsen van de gespeende biggen;
- Binnen de uitbreiding van stal 6 wordt voorzien in de realisatie van een hygiënesluis en ontvangstruimte;
- De vaste mestopslag wordt op een andere plek binnen de inrichting gesitueerd en wordt vergroot uitgevoerd;
- Het spuiwater van de luchtwassers van stal 4 en 6 wordt opgeslagen in een put onder de luchtwassers;
- Opvangputten voor opvang percolaat opslag CCM worden gerealiseerd;
- Gebruik van voerpomp en leidingen om het CCM naar de voerkeuken bij stal 9 te transporteren;
- De mengbunkers worden afgedekt welke buiten de stallen staan opgesteld;
- Gebruik van laadschop binnen de inrichting;
- Het aantal ventilatoren op stal 10 wordt verminderd naar 6 ventilatoren. Deze ventilatoren hebben voldoende capaciteit om de gehele stal te kunnen ventileren;
- Gebruik van hamermolen binnen het bedrijf ten behoeve van CCM. Deze hamermolen staat gedurende de oogstperiode binnen de inrichting en is circa 90 uur in bedrijf.

De plattegrondtekening met de wijzigingen is bijgevoegd als bijlage aan de aanvraag omgevingsvergunning.

Tijdspad

Ten behoeve van de voorgenomen wijzigingen worden bouwwerkzaamheden uitgevoerd. Twee van de bestaande stallen wordt verlengd. Deze werkzaamheden zullen circa 3 maanden in beslag nemen.

2. MER en juridische aspecten

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese hof over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd, één van de aanleidingen voor de aanpassing van het Besluit m.e.r. De essentie van die uitspraak is dat altijd een m.e.r. noodzakelijk is als belangrijke nadelige milieugevolgen niet kunnen worden uitgesloten. De vormvrije m.e.r.-beoordeling is bedoeld als waarborg dat in dergelijke gevallen de m.e.r.-(-beoordelingsplicht) niet over het hoofd wordt gezien. Het ten onrechte niet doorlopen van een m.e.r. doet immers geen recht aan de bedoeling van m.e.r. en is een risico in de procedure.

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling bestaan geen vereisten voor de vorm, maar wel voor de inhoud. Met betrekking tot de inhoud dient deze aan bijlage III van de Europese richtlijn (2011/ 92EU) “betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten” te voldoen. Hierin staan drie hoofdcriteria centraal:

- De kenmerken van het project;
- De plaats van het project;
- De kenmerken van de potentiële effecten.

De activiteit in de bedrijfslocatie betreft de wijziging en uitbreiding van een bestaande veehouderij. Uit onderdeel D van de bijlage bij het Besluit Milieueffectrapportage (agrarisch: activiteit 14) blijkt dat er voor de activiteit oprichten/uitbreiden/wijzigen van een installatie voor het houden van ten hoogste 2.000 vleesvarkens, 3.750 gespeende biggen en 750 zeugen geen MER-beoordelingsplicht geldt. Doordat de activiteit onder de drempelwaarde valt, dient een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden. Voor deze activiteit geldt dat het bevoegd gezag op een vormvrije wijze moet beoordelen of voor deze activiteiten toch een m.e.r. beoordeling (met procedurele en inhoudelijke vereisten) dient te worden doorlopen. De uitkomst van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is dat er wel of geen m.e.r.-beoordeling met procedurele en inhoudelijke vereisten nodig is.

Alternatieven

Het is gebruikelijk om in een m.e.r.-procedure alternatieven te onderzoeken. In een m.e.r.-beoordelingsnotitie is dit nog niet aan de orde. Het gaat immers om de beoordeling of een activiteit mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen veroorzaakt. Toch is het in bepaalde gevallen zinvol om ook in een m.e.r.-beoordelingsnotitie te kijken naar alternatieven. Dit betreft niet alleen alternatieven voor de locatie, maar juist ook voor de inrichting op de voorgenomen locatie. Gezien de geringe wijzigingen binnen de inrichting, zijn er geen reële alternatieven welke onderzocht dienen te worden.

3. Kenmerken en ligging van het project

3.1 Vergunde situatie

Op 29 januari 2013 is een omgevingsvergunning fase 1 verleend (artikel 2.1, lid 1 e Wabo (milieu) voor de inrichting aan de Klotterpeellaan 3. De volgende tabel geeft een weergave van de vergunde situatie.

Tabel 1: Vigerende vergunning Klotterpeellaan 3 De Rips

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12) i.c.m. BWL 2006.07.V2	2.688
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	2.496
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	2
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	127
4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	604
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	288
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	340
7	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH ₃ -arme vloeistof (inclusief aanzuren)	1.160
8	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH ₃ -arme vloeistof (inclusief aanzuren)	1.000
9	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH ₃ -arme vloeistof (inclusief aanzuren)	1.160
10	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 Mestkelders met (water- en) mestkanaal, mestkanaal met schuine putwand met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal, emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ² (BWL 2004.05.V4)	1.120
10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem	1.280

Klotterpeellaan 4

18 augustus 2009 is een revisievergunning verleend voor de inrichting aan de Klotterpeellaan 4. Op 14 oktober 2010 is een melding 8.19 Wet milieubeheer geaccepteerd. De volgende tabel geeft een weergave van de vergunde situatie.

Tabel 2: Vigerende vergunning Klotterpeellaan 4 De Rips

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren
A	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereducten en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	2.992
B	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereducten en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	1.477

Indien de beoogde activiteiten niet worden uitgevoerd blijven de milieugevolgen gelijk aan de vergunde situatie. In hoofdstuk 4 zijn verschillende tabellen opgenomen met emissies van geur, ammoniak en fijn stof in de vergunde situatie.

3.2 Beoogde situatie

De beoogde situatie ziet op een verlening van de bestaande stallen om meer leefoppervlakte te realiseren voor het vergunde veebestand. De wijziging ziet niet op een toename van het aantal dieren.

De volgende tabel geeft een weergave van de beoogde situatie.

Tabel 3: Beoogde situatie Klotterpeellaan 3 en 4 De Rips

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2.464
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2.560
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	127
4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	604
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	288
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	340
7	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160
8	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.000
9	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160
10	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.120
10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem (BWL2006.07.V2)	1.280
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.500
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.492
B	Vleesvarkens	D 3.2.18 chemisch luchtwassysteem 90% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereductie en 35% fijn stofemissiereductie (BWL 2013.08.V3)	1.477

Stal 4 en 6 is reeds eerder vergund met een gecombineerd luchtwassysteem BWL2009.12. Inmiddels is de meest recente versie van dit luchtwassysteem BWL2009.12.V4. Als in de vergunning een oudere versie van de leaflet is vergund, dan geldt via artikel 3.123 Activiteitenbesluit de nieuwste leaflet. De nieuwste versie

is altijd BBT voor nieuw te plaatsen of te bouwen technieken. Voor bestaande, gerealiseerde technieken maakt het bevoegd gezag de afweging of de nieuwste versie BBT is.

Het wijzigen van het systeem naar versie V4 is erg kostbaar en geeft geen milieuwinst. Deze aanpassing is voor bestaande gevallen niet BBT. Bij deze luchtwasser dient bij V5 een opvangbak gerealiseerd te worden met daarin een filterpakket. Om dit te kunnen realiseren bij de bestaande luchtwassers bij stal 4 en 6 behelst dit grote bouwkundige ingrepen bij het bestaande luchtwassysteem. Het verkleinen van de diameter van de uitstroomopening is slecht een zeer kleine wijziging en heeft geen directe invloed op de uitvoering van het luchtwassysteem.

Toekomstige ontwikkelingen

Ingevolge de Interim omgevingsvergunning dienen alle stallen ouder dan 15 jaar binnen de inrichting emissiearm te worden uitgevoerd waarbij de ammoniakemissie met minimaal 85% wordt gereduceerd.

De aanvraag voor deze aanpassingen wordt op een later tijdstip ingediend bij het bevoegd gezag.

3.3 Procesomschrijving/ niet technische samenvatting

Het in werking hebben van een veehouderij en akkerbouwbedrijf met de volgende activiteiten:

- Het houden van zeugen, biggen en vleesvarkens;
- Het opslaan van krachtvoer in silo's;
- Het opslaan van bijproducten in silo's;
- Het opslaan van ruwe mest.

In het voornemen worden biggen gefokt om gedeeltelijk af te mesten binnen de inrichting aan de Klotterpeellaan 3 en 4. Het andere deel van de biggen wordt afgemest door andere bedrijven. Dit deel van biggen wordt op een gewicht van circa 25 kg vervoerd naar gespecialiseerde vleesvarkensbedrijven.

De dieren worden gevoerd met brijvoer (bijproducten) en mengvoer. De bijproducten zijn voornamelijk afkomstig uit de levensmiddelenindustrie. De producten worden met elkaar gemengd in pandig, in een afgesloten ruimte. De doorzet op jaarbasis wijzigt niet, de veebezetting binnen de inrichting neemt namelijk niet toe.

De drijfmest wordt opgeslagen in mestkelders onder de stallen. De mestkelders hebben een totale opslagcapaciteit van circa 10.400 m³.

Onderbouwing prestaties biologische combiwasser

In recente gerechtelijke uitspraken is door de Rechtbank geconcludeerd dat bij de toetsing aan artikel 2.7 van de Wnb (Wet natuurbescherming) niet zonder meer van de haalbaarheid van de in de Rav (Regeling ammoniak en veehouderij) genoemde emissiefactor voor biologische combiwassers kan worden uitgegaan. Op basis van de bevindingen van onder andere rapporten van WUR¹ stelt de rechtbank vast dat een aantal factoren van invloed kan zijn op de ammoniakemissie van biologische combiwassers in de praktijk, waardoor de emissiefactor niet zonder meer gegarandeerd is. De daadwerkelijke prestaties van de biologische combiluchtwasser hangen af van het ontwerp, het onderhoud en het gebruik van het stalsysteem in het afzonderlijke bedrijf.

De meeste oplossingen die staan genoemd in het WUR-rapport en de Kamerbrief² kunnen worden beschouwd als beschermingsmaatregelen. Dit geldt zeker voor de doorlopende monitoring van ammoniak door middel van ammoniaksensoren en een betere regeling van pH in de biologische combiluchtwassers. Ook een verplichting tot een verscherpte controle en beter procesmanagement door de agrariër zou als beschermingsmaatregel kunnen worden aangemerkt, afhankelijk van de formulering van deze verplichting.

¹ Onderzoek naar verbeterpunten voor combi-luchtwassers in de praktijk, WUR, november 2021, Rapport 1337

² Kamerbrief over onderzoek naar rendement combiluchtwassers, I E NW/BSK-2021/308727 30 november 2021

Door deze oplossingen te borgen in vergunningvoorschriften, kunnen deze oplossingen als beschermingsmaatregelen worden betrokken in de passende beoordeling. Wordt door middel van deze beschermingsmaatregelen bewerkstelligd dat de benodigde ammoniak emissiereductie wordt behaald en geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden, dan kan een beoordeling van de gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied per habitatype of stikstofgevoelige leefgebieden dus achterwege blijven. In aanvullende voorschriften kan ook de toegestane ammoniakvracht worden beperkt tot de hoeveelheid die is vergund of wordt vergund in de omgevingsvergunning om te voorkomen dat onnodige emissieruimte alsnog wordt vergund.

In onderhavige notitie wordt nader ingegaan op de maatregelen zoals verwoord in het WUR-rapport en de kamerbrief specifiek voor de bedrijfslocatie.

Controle van procesvoering

Nalatig onderhoud van de luchtwassers kan verscheidene problemen tot gevolg hebben. Daarom wordt er binnen de inrichting regelmatig een visuele controle uitgevoerd, bovenop controle van de procesparameters in het elektronisch logboek. Hierbij wordt er gecontroleerd op verstoppingen van sproeiers en leidingen waarbij gelet wordt op het feit dat het gehele pakket besproeid wordt en er geen delen droogvallen.

De pH- en EC-meter in de luchtwasser worden periodiek gecontroleerd met een handmeter, zodat mogelijke afwijkingen in de sensoren worden geconstateerd en deze dan opnieuw gekalibreerd kunnen worden of vervangen indien noodzakelijk.

Verder wordt bij veelvoudig uitvallen van het systeem (bijv. door een pompstoring, een afgebroken sproeileiding, één of meerdere verstopte sproeiers) gedurende een groot deel van de tijd de luchtwasser benedenmaats presteren met een aanhoudende verlaagde ammoniakverwijdering. Bij aanhoudende storingen in de luchtwassers wordt de oorzaak wordt en deze verholpen door de leverancier, zodat de luchtwasser niet veelvoudig blijft uitvallen.

Aan de hand van de volgende parameters wordt gecontroleerd of een luchtwasser vaak in storing staat: het stroomverbruik van de pomp(en), levering van vers water aan het systeem en de totale productie hoeveelheid van spuiwater.

Bijgevoegd zijn de gedragsvoorschriften aan de hand waarvan de luchtwassers binnen de inrichting worden gecontroleerd. De bevindingen worden geregistreerd en bewaard in de administratie van het bedrijf.

Wekelijks wordt een visuele controle uitgevoerd, waarbij in het bijzonder wordt gelet op de werking van de sproeiers, leidingen en druppelvangers. Daarnaast dient vastgesteld te worden dat het gehele waspakket wordt besproeid. De uitkomst van de controle wordt vastgelegd in een logboek. Bij constatering van een suboptimale werking van de luchtwasinstallatie wordt de oorzaak hiervan zo snel mogelijk verholpen. Aanpassingen of reparaties worden beschreven en vastgelegd in een logboek.

Binnen de inrichting is een noodstroomaggregaat aanwezig. Ingeval van het uitvallen van één enkele ventilator of de gehele netspanning, treedt een alarmering in werking die de ondernemer waarschuwt. Bij het wegvallen van de netspanning wordt het aanwezige noodstroomaggregaat in werking gezet. De werking van dit noodstroomaggregaat wordt regelmatig getest.

Om te helpen bij een goede procesvoering krijgen nieuwe medewerkers een instructie middels een e-learning module over luchtwassers ontwikkeld door het ministerie³. Dit om basiskennis op te doen over de werking van verschillende typen luchtwassers.

---

³ <https://www.infomil.nl/actueel/nieuws-perspectief-1/learning-luchtwassers-virtueel-bezoek-boer-harmsen/>

Regeling van pH in biologische combi-wassers

Bij biologische combi-wassers hangt de werking sterk samen met de pH in het waswater. De biologische combi-wassers binnen het bedrijf zijn voorzien van een pH-regeling om de pH in het waswater te kunnen corrigeren. Bij plaatsing van een pH-regeling wordt gelet op het zuurverbruik. Het doseren van zuur is alleen incidenteel corrigerend nodig bij biologische luchtwassers. Bij continue dosering van zuur zal het werkingsprincipe van de luchtwasser veranderen in dat van een chemische luchtwasser in plaats van een biologische luchtwasser. Op dat moment voldoet de luchtwasser niet meer aan de vergunning en is de kans groot dat de geurverwijdering sterk afneemt.

Bij het plaatsen van de pH-regeling is gelet op het zuurverbruik waarmee voorkomen wordt dat het werkingsmechanisme van de biologische luchtwasser volledig veranderd in dat van een chemische luchtwasser.

Er wordt een pH-regelaar geïnstalleerd:

- de sensoren worden op een representatieve plaats geplaatst. Deze worden geplaatst in de hiertoe gewijde meetleidingen welke in de bedieningskast aanwezig is van de verschillende luchtwassers;
- indien de gemeten pH-waarden buiten het toegestane bereik van het betreffende luchtwassysteem vallen worden deze zodanig gecorrigeerd dat deze weer binnen het toegestane bereik vallen;
- indien er sprake is van een sterk wisselende ammoniakemissie, zoals bijvoorbeeld bij bedrijfsvoering waarbij de stallen tijdelijk leeg komen te staan, dient de te installeren pH-regelaar zowel zuur als een base toe te kunnen voegen aan het wassysteem.

Binnen het bedrijf is altijd een (extra) voorraad zuur aanwezig. De zuurtank is nooit minder dan 10% gevuld.

Monitoring ammoniakemissie

Een bouwcontrole en een onderhouds- en reparatielogboek bieden onvoldoende zekerheid dat de luchtwasser daadwerkelijk het beloofde rendement blijft halen. Dat is mede afhankelijk van het gebruikte biologische pakket alsmede van het onderhoud van de wasser. Dat kan pas worden vastgesteld na een rendementsmeting. Die meting heeft pas zin als de stal in gebruik is genomen en er dieren in zitten. Zolang er nog geen afdoende sensoren op de markt zijn voor doorlopende emissiemetingen, kan deze ammoniakverwijderingsrendementsmeting jaarlijks worden herhaald. Op dit moment wordt nog onderzoek verricht na de werking van ammoniaksensoren en zijn deze nog niet voldoende ontwikkeld zodat deze kunnen worden toegepast in de praktijk.

Indien continumetingen niet mogelijk zijn, dient de vergunninghouder zes maanden na ingebruikname van de luchtwasinstallatie de resultaten van een ammoniakverwijderingsrendementsmeting van het luchtwassysteem te overleggen. Deze meting dient ieder jaar te worden herhaald bij een representatieve bedrijfssituatie. Indien het ammoniakverwijderingsrendement lager is dan het toegestane rendement, dient deze zodanig te worden gecorrigeerd dat deze zo snel mogelijk weer binnen het toegestane rendement valt

Mitigerende maatregelen

- Wekelijkse visuele controle op bevulling van pakketten, sproeiers en druppelvangers wordt uitgevoerd, bovenop controle van de procesparameters in het elektronisch logboek. De bevindingen van de controle worden in het logboek genoteerd. Bij ongeregeligheden wordt direct actie ondernomen om de gebreken te herstellen. Tevens wordt het stroomverbruik van de pompen, levering van vers water aan het systeem en de totale productie hoeveelheid van spuiwater gevolgd.
- De pH- en EC-meter in de luchtwasser worden wekelijks gecontroleerd met een handmeter. De bevindingen worden in het logboek vastgelegd.
- Middels een duidelijke signaallamp op een goed zichtbare plaats in de stal wordt dagelijks gecontroleerd of de luchtwasser storing heeft.
- Binnen de inrichting is een noodstroomaggregaat aanwezig;
- Indien van toepassing worden medewerkers een instructie aangeboden middels een e-learning module over luchtwassers;

- De biologische combi-wassers binnen het bedrijf is voorzien van een pH-regeling om de pH in het waswater te kunnen corrigeren naar de bandbreedte zoals opgenomen in de leaflet.
- Er dient een pH-regelaar geïnstalleerd te worden:
  - o de sensoren dienen op een representatieve plaats te worden geplaatst;
  - o indien de gemeten pH-waarden buiten het toegestane bereik van het betreffende luchtwassysteem vallen dienen deze zodanig te worden gecorrigeerd dat deze weer binnen het toegestane bereik vallen;
  - o indien er sprake is van een sterk wisselende ammoniakemissie, zoals bijvoorbeeld bij bedrijfsvoering waarbij de stallen tijdelijk leeg komen te staan, dient de te installeren pH-regelaar zowel zuur als een base toe te kunnen voegen aan het wassysteem.
- Jaarlijkse ammoniakverwijderingsrendementsmeting door een geaccrediteerd bedrijf. Het alternatief op continumetingen zijn regelmatige handmatige rendementsmetingen. Dit voorschrift is direct afkomstig uit jurisprudentie en dient tevens als alternatief voor bedrijven waarbij continumetingen niet mogelijk of haalbaar zijn. Dit laatste geniet niet de voorkeur en bij de keuze voor geen continu meting dient dit wel gemotiveerd te worden. De techniek voor het uitvoeren van continue metingen is op dit moment nog praktisch niet uitvoerbaar en betrouwbaar.
- De luchtwasser wordt gerealiseerd conform de detailtekeningen en het dimensioneringsplan
- Storingen worden automatisch doorgemeld aan de vergunninghouder en zo snel mogelijk verholpen te worden. Indien de vergunninghouder niet in staat is om dit zelf te doen, dan dient de leverancier van het luchtwassysteem of een andere deskundige derde partij ingeschakeld te worden om de oorzaak van de storingen zo snel mogelijk op te sporen en te verhelpen. Vastgestelde storingen en de handelingen ter verhelping hiervan dienen vastgelegd te worden in een logboek
- Er dient voldoende voorraad zuur op de locatie aanwezig te zijn om te allen tijde een goede correctie van de pH van het waswater te garanderen.
- Ten minste eenmaal per jaar wordt het luchtwassysteem onderhouden door de leverancier van het luchtwassysteem.
- Het stroomverbruik van de waterpomp(en) en de totale productiehoeveelheid van spuiwater dienen ieder uur bijgehouden te worden in de datalogging (een elektronisch logboek)
- Er dient bij elke waswaterpomp een debietmeter en elektronische flowmeter geplaatst te worden. De metingen van deze meter dienen te worden bijgehouden in de datalogging (een elektronisch logboek).

Conclusie

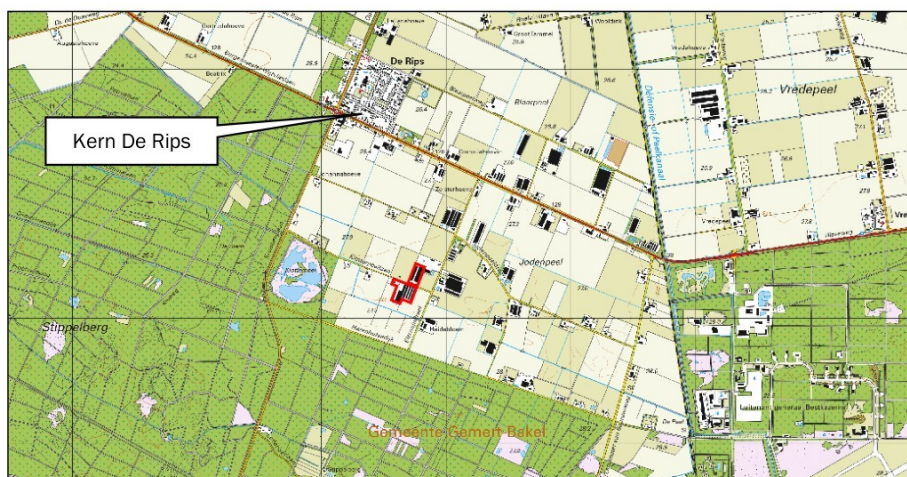
De in deze notitie beschreven maatregelen en borging daarvan middels voorschriften in de vergunning geeft voldoende boring dat de biologische combiluchtwassers het beloofde rendement zullen halen en de ammoniakemissie niet zal toenemen ten opzichte van de referentiesituatie. Hiermee kunnen de stallen in gebruik worden genomen en gehouden zonder significante gevolgen voor de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

3.4 Ligging inrichting in de directe omgeving

De bedrijfslocatie is gelegen in het buitengebied van de gemeente Gemert-Bakel. De locatie Klotterpeellaan 3 en 4 is gelegen op een afstand van circa 1,0 kilometer van de kern De Rips.

De bedrijfslocatie is gelegen aan beide zijde van de weg Klotterpeellaan en wordt via een tweetal inritten ontsloten op de Klotterpeellaan. De locatie wordt omringd door weidegronden en bouwlanden. De voorgenomen activiteiten hebben geen directe samenhang met andere activiteiten ter plaatse.

De volgende figuren geven een weergave van de ligging van de bedrijfslocatie.

Figuur 1: Topografische kaart omgeving bedrijfslocatie Klotterpeellaan 3 en 4

Figuur 2: Luchtfoto omgeving bedrijfslocatie Klotterpeellaan 3 en 4 De Rips (bedrijfslocatie rood omkaderd)

3.5 Ligging ten opzichte van kwetsbare gebieden

Het meest kortbij gelegen zeer kwetsbare gebied ligt op circa 380 meter ten zuiden van de bedrijfslocatie. De bedrijfslocatie is derhalve niet gelegen in een zone van 250 meter rondom een zeer kwetsbaar gebied in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (zie de volgende figuur).

Figuur 3: Ligging zeer kwetsbare gebieden in de omgeving van de bedrijfslocatie (bedrijfslocatie rood omkaderd)

3.6 Ligging ten opzichte van Natura2000-gebieden

Natura2000-gebieden zijn beschermde gebieden die worden aangewezen ter uitvoering van twee Europese richtlijnen: de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Internationale verplichtingen volgens deze richtlijnen zijn verwerkt in de Wet natuurbescherming. Het doel van de Wet natuurbescherming is het beschermen van terreinen en wateren met bijzondere natuur- en landschapswaarden waaronder de Natura2000-gebieden.

De volgende beschermde natuurgebieden zijn in de omgeving van de bedrijfslocatie gelegen:

- Deurnsche Peel & Mariapeel: circa 4,1 kilometer;
- Boschhuizerbergen: circa 12,9 kilometer.

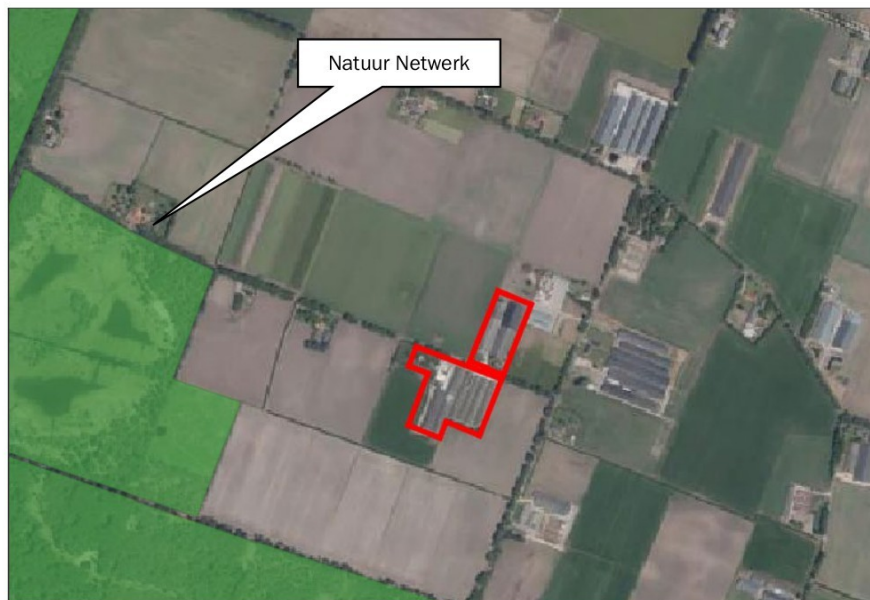
De mogelijke effecten van onderhavige activiteit op de beschermde natuurgebieden worden in het volgende hoofdstuk beschreven. De volgende figuur toont de ligging van de beschermde natuurgebieden ten opzichte van de bedrijfslocatie.

Figuur 4: Ligging Natura2000-gebieden ten opzichte van de bedrijfslocatie (bedrijfslocatie rood omkaderd)

3.7 Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland ligt op een afstand van circa 380 meter ten zuiden van de bedrijfslocatie. Door de wijziging en uitbreiding van het bedrijf wordt dit gebied niet aangetast cq. doorkruist (zie volgende figuur).

Figuur 5: Ligging Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van de bedrijfslocatie (bedrijfslocatie rood omkaderd)

3.8 Ligging ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebieden

De bedrijfslocatie is niet gelegen binnen of in de nabijheid van een waterwingebied of een beschermingszone hiervan.

De beoogde wijziging en uitbreiding van het agrarisch bedrijf heeft geen directe effecten op de hydrologische waarden van het gebied.

Figuur 6: Ligging grondwaterbeschermingsgebied in de omgeving van de bedrijfslocatie, uitsnede kaart Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant Instructieregels gemeente: grondwaterbescherming, waterveiligheid en –berging (bedrijfslocatie rood omkaderd)

3.9 Ligging ten opzichte van recreatiegebieden

In directe omgeving (500 meter rondom bedrijfslocatie) zijn geen recreatiegebieden gelegen.

4. Kenmerken van de potentiële effecten

4.1 Bodem

Voor de opslag van de aanwezige milieugevaarlijke stoffen zijn diverse bodembeschermende voorzieningen toegepast. De mestkelders en de vloeren in de stallen en opslagruimten zijn vloestofkerend/mestdicht uitgevoerd. Als gevolg van het toepassen van deze beschermende voorzieningen, zal het risico op bodemverontreiniging gering zijn.

4.2 Geluid

Geluid binnen de inrichting

De factoren die een bijdrage leveren aan de geluidsproductie zijn:

- Aan- en afvoer van diversen;
- Bezoekers bedrijf;
- Aanvoer diervoeders;
- Afvoer mest;
- Luchtwassers;
- Aan- en afvoer dieren.

De verkeersbewegingen zullen zo veel als mogelijk in de dagperiode plaatsvinden om de geluidshinder te beperken. De geluidsbronnen binnen het bedrijf worden zoveel mogelijk afgeschermd waardoor het brongeluid zoveel mogelijk gedempt wordt. De aan- en afvoerbewegingen vinden zo ver mogelijk plaats van geluidsgevoelige objecten.

Door de wijziging en uitbreiding van het bedrijf verslechtert de woon- en leefomgeving niet ten opzichte van de huidige situatie.

Tijdelijk is sprake van een hogere geluidsbelasting vanwege de bouwactiviteiten.

4.3 Effecten op natuurgebieden

4.3.1 Ammoniakemissie en -depositie

De ammoniakdepositie is de belangrijkste factor die voor verstoring in natuurgebieden kan zorgen. De verstoring heeft betrekking op verzuring en/of vermesting van het desbetreffende gebied. Ingevolge de Wet natuurbescherming dient te worden beoordeeld of het plan geen significant negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie met zich meebrengt op de omliggende natuurgebieden (Natura 2000 gebieden). De volgende tabel geeft een weergave van de ammoniakemissie in de vergunde situatie.

Tabel 4: Ammoniakemissie vigerende vergunning Klotterpeellaan 3

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	Kg NH ₃ /dier/jaar	Kg NH ₃ totaal/jaar
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12) i.c.m. BWL 2006.06	2.688	0,03	83,46
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	2.496	0,10	249,60
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80%	2	0,83	1,66

		fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)			
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	127	0,45	57,15
4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	604	0,63	380,52
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	288	1,30	374,40
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12)	340	0,63	214,20
7	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH ₃ -arme vloeistof (inclusief aanzuren)	1.160	1,60	1.856,00
8	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH ₃ -arme vloeistof (inclusief aanzuren)	1.000	1,60	1.600,00
9	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH ₃ -arme vloeistof (inclusief aanzuren)	1.160	1,60	1.856,00
10	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 Mestkelders met (water- en) mestkanaal, mestkanaal met schuine e met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal, emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ² (BWL 2004.05.V4)	1.120	1,50	1.680,00
10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem	1.280	0,15	192,00
				Totaal	8.544,99

Tabel 5: Ammoniakemissie vigerende vergunning Klotterpeellaan 4

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	Kg NH ₃ /dier/jaar	Kg NH ₃ totaal/jaar
A	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereducten en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	2.992	0,90	2.692,80
B	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereducten en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	1.477	0,90	1.329,30
				Totaal	4.022,10

De volgende tabel geeft een weergave van de ammoniakemissie in de beoogde situatie.

Tabel 6: Ammoniakemissie beoogde situatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	Kg NH ₃ /dier/jaar	Kg NH ₃ totaal/jaar
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2.464	0,10	246,40
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2.560	0,10	256,00
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2	0,83	1,66
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	127	0,45	57,15

4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	604	0,63	380,52
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	288	1,30	374,40
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	340	0,63	214,20
7	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160	0,45	522,00
8	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.000	0,45	450,00
9	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160	0,45	522,00
10	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.120	0,45	504,00
10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem (BWL2006.07.V2)	1.280	0,15	192,00
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.500	0,45	675,00
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.492	0,45	671,40
B	Vleesvarkens	D 3.2.18 chemisch luchtwassysteem 90% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereductie en 35% fijn stofemissiereductie (BWL 2013.08.V3)	1.477	0,30	443,10
				Totaal	5.509,83

Met behulp van het rekenprogramma Aerius is beoordeeld of de beoogde ontwikkeling leidt tot een toename van stikstofdepositie op omliggende natuurgebieden ten opzichte van de vergunde situatie. Uit de berekening blijkt dat de ontwikkeling niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de Natura2000-gebieden ten opzichte van de vigerende omgevingsvergunning. De berekening en de motivatie van de invoergegevens is toegevoegd als bijlage.

4.3.2 Overige verstorende effecten

Bij een wijziging of uitbreiding van een agrarisch bedrijf dient beoordeeld te worden of de beoogde ontwikkeling significant negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebieden.

In en in de nabijheid van Natura2000-gebieden heeft men te maken met de volgende mogelijke storende aspecten ten gevolge van activiteiten en plannen. Per aspect wordt gekeken of het plan effect heeft op de natuurgebieden:

- Verlies van oppervlakte: het bedrijf wordt uitgebreid op geruim afstand van de Natura2000-gebieden; er vindt derhalve geen verlies van oppervlakte plaats;
- Barrièrewerking, versnippering: de veehouderij bevindt zich buiten de Natura2000-gebieden waardoor er geen sprake is van versnippering en/of barrièrewerking;

- Verstoring door geluid en licht: het bedrijf wordt uitgebreid op voldoende afstand van de Natura2000-gebieden zodat een verstoring door geluid of licht voorkomen wordt;
- Trilling: er is geen sprake van toename van trilling doordat de toename van verkeersbewegingen van en naar het bedrijf gering zal zijn ten opzichte van de huidige situatie;
- Optische verstoring: het bedrijf wordt uitgebreid op voldoende afstand van de Natura2000-gebieden. Hierdoor wordt optische verstoring voorkomen;
- Verstoring door mensen, mechanische effecten: het bedrijf wordt uitgebreid op een dusdanige afstand van de Natura2000-gebieden dat aanwezigheid van mensen en mechanische aspecten geen effecten heeft;
- Verontreiniging: binnen de inrichting worden geen stoffen geëmitteerd die onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties voorkomen;
- Verdroging: het bedrijf heeft geen effect op de waterhuishouding in het gebied waardoor mogelijke verdroging van het gebied wordt uitgesloten, het hemelwater wordt gescheiden afgevoerd en geïnfiltreerd;
- Bewuste verandering soortensamenstelling: het bedrijf wordt uitgebreid op voldoende afstand van de Natura2000-gebieden.

Gezien de afstand van meer dan 4,1 kilometer van de bedrijfslocatie tot het dichtstbijzijnde natuurgebied heeft de wijziging/uitbreiding van het bedrijf geen effect op bovengenoemde punten.

4.3.3 IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij voorgenomen activiteiten

Op 15 februari 2017 zijn nieuwe BBT-conclusies vastgesteld voor de Intensieve veehouderij, tot die datum gold de BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij voor deze sector. Het uitvoeringsbesluit tot vaststelling van de BBT-conclusies bevat de volgende, voor deze inrichting relevante aspecten:

Milieubeheerssystemen en Goede bedrijfspraktijken (BBT 1 en 2)

Deze aspecten vertalen zich in algemene zin het situeren van de activiteiten, het instrueren van personeel, het opstellen van plannen, efficiëntie van processen, het onderhouden en controleren van installaties. Hiervoor gelden de registratievoorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit en de omgevingsvergunning.

Met betrekking tot de meststoffen gaat het hier om de voorwaarden die zijn opgenomen in het nationaal mestbeleid.

Voerstrategieën voor pluimvee en varkens (BBT 3 en 4)

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in het nationaal mestbeleid en wordt daarom niet verder getoetst.

Efficiënt gebruik van water en emissies uit afvalwater (BBT 5, 6 en 7)

In de BBT-conclusie wordt een aantal waterbesparende maatregelen beschreven. Het gaat hierbij om gebruik van hogedrukreinigers die zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het ijken, controleren en onderhouden van drinkwaterinstallatie en het bijhouden van het waterverbruik. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit. Verder wordt voor het waterverbruik en de besparende maatregelen verwezen naar de toetsing zoals in deze rapportage is opgenomen. Voor het uitrijden van afvalwater gelden eveneens de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Voor het lozen van afvalwater met meststoffen geldt het Besluit gebruik meststoffen. Voor afvalwater dat via de openbare riolering wordt geloosd gelden de voorschriften uit het Activiteitenbesluit,

Efficiënt gebruik van energie (BBT 8)

In de BBT-conclusie worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen, warmteterugwinning en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in deze rapportage is opgenomen.

Geluidemissies (BBT 9 en 10)

Om geluidsemissies te voorkomen worden algemene geluidreducerende maatregelen genomen, waardoor aan de geluidnormen kan worden voldaan.

Stofemissies (BBT 11, 27 en 28)

Stofemissies uit varkens- of pluimveestallen hangen nauw samen met de toegepaste huisvestingssystemen en ventilatietechnieken voor de verschillende diersoorten. De huisvestingssystemen die voor nieuwe dierenverblijven moeten worden toegepast zijn BBT. Dat betekent dat voor deze systemen al rekening is gehouden met stofemissiereductie en dat (maximale) emissiewaarden voor stof zijn vastgesteld. Deze normen heeft het Ministerie I&M vastgesteld. Er mogen geen systemen worden toegepast met een hogere emissiewaarde dan de maximale emissiewaarde. Voor stalsystemen die al vergund zijn kunnen geen verdergaande stofemissienormen worden geëist.

Monitoring van de emissie van stof vindt (indirect) plaats door middel van periodieke controle van de gehouden soorten en aantallen dieren en - de aanleg en de werking - van de huisvestingssystemen die zijn toegepast. Met betrekking tot de emissie van stof dat niet samenhangt met de toegepaste stalsystemen, zoals stof dat vrijkomt bij het vullen van voersilo's, gelden de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Activiteiten worden in pandig uitgevoerd. De stallen worden afgezogen en de lucht wordt gewassen waardoor de emissie van stof wordt gereduceerd.

Geuremissies (BBT 12, 13, 26 en 28)

Het periodiek monitoren van geuremissies is alleen toepasbaar in die gevallen waar geurhinder bij gevoelige objecten wordt verwacht en/of is onderbouwd. Door voorgenomen ontwikkeling neemt de geurbelasting af op de omgeving,

Monitoring van de geurbelasting vindt (indirect) plaats door middel van periodieke controle van de gehouden soorten en aantallen dieren en - de aanleg en de werking - van de huisvestingssystemen die zijn toegepast.

Opslag van mest (BBT 14, 15 en 18)

Voorkomen moet worden dat mest zich in de bodem en het grondwater kan verspreiden. Er moet daarom sprake zijn van lekdichte opslagsystemen. Voor de opslag van mest gelden de voorschriften van het Activiteitenbesluit. Deze voorschriften houden voldoende rekening met de BBT-conclusies, zoals de verplichte toepassing van mestdichte opslagplaatsen en -kelders, waarbij de constructie van de kelders moeten voldoen aan bouwtechnische richtlijnen.

Bij mestopslagsystemen die vergunningplichtig zijn wordt eveneens aangesloten bij de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Verwerking van mest (BBT 19)

Binnen de inrichting wordt geen mest verwerkt

Ammoniakemissies uit dierenverblijven (BBT 23, 25, 28 en 30 tot en met 34)

Om de emissie van ammoniak uit stallen te verminderen is een aantal BBT-conclusies opgesteld. BBT is om één of een combinatie van de genoemde technieken te gebruiken. In de BBT-conclusies zijn - voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld - (huisvestings)systemen beschreven die voldoen aan het criterium BBT. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, de bouwwijze, het ontwerp, het onderhoud en de ontmanteling ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

Verder heeft het Besluit emissiearme huisvesting als doel om - bij nieuwbouw van stallen - de emissie van ammoniak uit die stallen te verminderen. Er mogen bij nieuwbouw geen stalsystemen meer worden toegepast die een emissie van ammoniak tot gevolg hebben die hoger is dan de maximale emissiewaarde die dat besluit als norm stelt. Voor stalsystemen die al vergund en gebouwd zijn kunnen geen verdergaande stofemissienormen worden geëist.

Bijeen toename van ammoniak is ook getoetst aan de 'beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij'. Bij een toename van ammoniak van meer dan 5.000 kg per jaar moeten verdergaande emissiereducerende technieken worden toegepast. Bij een toename van meer dan 10.000 kg ammoniak per jaar worden nog strengere emissie-eisen opgelegd.

Monitoring van de emissie van ammoniak vindt (indirect) plaats door middel van periodieke controle van de gehouden soorten en aantallen dieren en - de aanleg en de werking - van de huisvestingssystemen die zijn toegepast. Bij toepassing van (nieuwe) luchtwassystemen vindt directe monitoring plaats.

Uit de beoordeling van de emissie van ammoniak elders in deze rapportage blijkt dat de toegepaste systemen voldoen aan BBT.

Monitoren overige parameters (BBT 29)

Het waterverbruik, elektriciteitsverbruik, verbruik van brandstof en gegevens met betrekking tot aantallen dieren moeten worden bijgehouden. De plicht tot het bijhouden van deze parameters wordt standaard in een omgevingsvergunning opgenomen, voor zover dit van toepassing is op de inrichting. Aan de hand van de verzamelde gegevens kunnen al of niet maatregelen worden geëist om reducties af te dwingen.

Luchtwassystemen

Zoals reeds beschreven is het luchtwassysteem niet benoemd als beste beschikbare techniek in het Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry (BREF-document voor de intensieve varkens- en pluimveehouderij).

De redenen dat luchtwassers niet zijn opgenomen in het BREF is de stijging van het energieverbruik en het produceren van afvalwater. Dit stalsysteem is BBT op voorwaarde dat voorschriften gesteld worden aan het energiegebruik en het afvalwater.

Toename energiegebruik

De toename van het energiegebruik is voor een deel toe te schrijven aan het elektriciteitsverbruik van de luchtwassers zelf en deels door extra elektriciteitsverbruik van de ventilatie.

Het elektriciteitsverbruik van de luchtwassers zelf komt hoofdzakelijk voor rekening van de waswaterpomp. Het exacte verbruik is afhankelijk van het type luchtwasser. Bij een luchtwasser waarin een pomp het waswater continu over pakkingsmateriaal versproeit is het verbruik hoger dan in een lamellenfilter waarin de wasvloeistof maar een minuut per 20 minuten opgebracht wordt.

Extra elektriciteitsverbruik van de ventilatie wordt veroorzaakt door:

- Extra drukval in het afvoerkanaal (er is meer druk nodig om de lucht door de luchtwasser heen te krijgen);
- Langere transportafstand als afdelingen die eerst een eigen afvoer- of emissiepunt hadden nu centraal afgezogen worden;
- Langere transportafstand om afstand tot luchtwasser te overbruggen.

Het eerste punt wordt vooral bepaald door het type luchtwasser. Het tweede en derde punt zijn erg situatie specifiek.

Binnen de inrichting wordt gebruik gemaakt van een klimaatcomputer. Tevens wordt voorzien in een centrale afzuiging in de stallen die voorzien wordt van een regeling met meetwaaijer en smoorunit en frequentieregelaars. Het aspect energie wordt verder behandeld in paragraaf 4.6.

Beoordeling spuiwater

Het spuiwater van een luchtwasser is opgenomen in bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet en mag worden afgevoerd als meststof.

Beleidslijn IPPC- omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij

Op 25 juni 2007 is door het ministerie van VROM de beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij vastgesteld. De vastgestelde beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoetsing die op grond van de IPPC-voorschriften uit de RIE ten aanzien van de ammoniakemissie

vanuit veehouderijen dient te worden uitgevoerd. Met behulp van de beleidslijn kan het bevoegd gezag beslissen of en in welke mate (vanwege de lokale milieumomstandigheden) strengere emissie-eisen in de milieuvergunning moeten worden opgenomen dan de eisen die volgen uit de toepassing van BBT.

De beleidslijn heeft alleen betrekking op veehouderijen die onder de werkingssfeer vallen van de IPPC en is alleen van toepassing als dergelijke veehouderijen uitbreiden in aantal dieren. Zolang een IPPC-bedrijf niet uitbreidt, kan worden volstaan met het toepassen van BBT.

De omgevingstoetsing in deze beleidslijn heeft alleen betrekking op het aspect ammoniak. Wanneer in de omgeving van een veehouderij een kwetsbaar natuurgebied gelegen is, of wanneer de achtergronddepositie ter plaatse (te) hoog is, kan aanleiding bestaan om te verlangen dat de veehouderij een lagere ammoniakemissie uitstoot dan BBT is.

Kort samengevat houdt de beleidslijn het volgende in. Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van de beste beschikbare technieken, zolang de totale jaarlijkse ammoniakemissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg.

Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding, uitgaande van toepassing van de beste beschikbare technieken, meer dan 5.000 kg, dan dient boven het meerdere een extra reductie ten opzichte van toepassing van de best beschikbare technieken te worden gerealiseerd. In tabel 1 van de beleidslijn is voor een aantal diercategorieën de vereiste reductie weergegeven.

Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van de beste beschikbare technieken (tot 5.000 kg), en met verdergaande technieken zoals hiervoor weergegeven (vanaf 5.000 kg) meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van ongeveer 85% ten opzichte van de emissie van een traditionele stal te worden gerealiseerd.

Voor IPPC-bedrijven geldt dat zij gebruik kunnen maken van de mogelijkheid "intern salderen". Bestaande stallen kunnen traditioneel worden gehandhaafd indien elders op het bedrijf staltechnieken met een verdergaande ammoniakreductie worden toegepast ter compensatie. De systematiek uit de Beleidslijn is inmiddels door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State aangemerkt als een juiste toepassing van het gestelde in de IPPC- richtlijn (uitspraak d.d. 19 maart 2009, nr. 200800463/1).

De beleidslijn IPPC stelt dat tot het ammoniakemissie niveau van 5.000 kg, de toepassing van BBT volstaat. Tot het ammoniakemissie niveau van 5.000 - 10.000 kg, volstaat de toepassing van BBT+. Voor de emissie boven de 10.000 kg ammoniak volstaat de toepassing van BBT++.

Tabel 7: Overzicht emissiegrenswaarden voor diercategorieën waarvoor een maximale emissiewaarde is vastgesteld (in kg NH₃/dierplaats/jaar)

Rav	Diercategorie	Tradit.	BBT/AMvB	>BBT	>>BBT
D 1.1	Gespeende biggen	0,69	0,21 (69%)	0,21 (72%)	0,10 (85%)
D 1.2	Kraamzeugen	8,3	2,9 (65%)	2,5 (70%)	1,25 (85%)
D 1.3	Guste en dragende zeugen	4,2	2,6 (38%)	2,3 (45%)	0,63 (85%)
D 3	Vleesvarkens e.a.	3,0	1,5 (60%)	1,1 (69%)	0,45 (85%)
D 2	Dekberen ⁴	5,5	Trad. = BBT	variabel	0,83 (85%)

Voldaan wordt aan de IPPC omgevingstoets. Een en ander is reeds beoordeeld in de vigerende vergunning.

Samenhang IPPC-Omgevingstoets in relatie tot andere milieuaspecten

De IPPC-richtlijn gaat uit van een integrale benadering van de milieuproblematiek. Hoewel ten aanzien van de emissie van uit stallen in de Nederlandse situatie de ammoniakemissie vaak doorslaggevend zal zijn, kunnen afhankelijk van de lokale milieuaspecten zoals geur en fijn stof strengere eisen in de vergunning worden opgenomen.

⁴ Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing Ammoniak en Veehouderij: Voor de diercategorie dekberen geldt dat deze altijd samen met zeugen wordt gehouden, maar dat niet bij elke emissiearme techniek ook een emissiefactor voor dekberen is bepaald. In dat geval geldt voor deze relatief onbelangrijke diercategorie (wat omvang en emissie betreft) de emissiefactor voor traditionele huisvestingssystemen als emissiegrenswaarde (5,5 kg/dierplaats/jaar).

Ten aanzien van de geuremissie uit de diervverblijven is de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing. Ten aanzien van de daarin gehanteerde norm is reeds rekening gehouden met de lokale omgevingssituatie zodat een afzonderlijke omgevingstoetsing niet meer nodig is.

Ten opzichte van de referentiesituatie neemt de geurbelasting af of blijft gelijk door uitbreiding c.q. wijziging van het bedrijf en verbetert het woon- en leefklimaat.

Voor fijn stof gelden Europese milieukwaliteitseisen die op grond van artikel 10 van de IPPC-richtlijn niet mogen worden overschreden. De Europese eisen zijn momenteel geïmplementeerd in de Wet luchtkwaliteit en de daarop gebaseerde uitvoeringsmaatregelen. Het kan voorkomen dat bij uitbreiding van een veehouderij veel verdergaande technieken dan BBT moeten worden toegepast dan de beleidslijn vereist om te voldoen aan de genoemde wet.

Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

In bijlage 2 van de verordening zijn technische eisen opgenomen met betrekking tot huisvestingssystemen. Ingevolge de verordening dient bij de nieuw op te richten vleesvarkensstal een systeem toegepast te worden dat de emissie met minimaal 85% reduceert.

De uitbreiding van de twee van de bestaande stallen worden voorzien van een gecombineerd luchtwassysteem met een ammoniakemissie reductie van 85%.

4.4 Geur

De Wet geurhinder geeft regels aan de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (een gebouw geschikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf, bijvoorbeeld een woning).

Gemeenten kunnen op basis van artikel 3, lid 1 van de Wet geurhinder en veehouderij, van de wettelijke normen afwijken bij gemeentelijke verordening. Hiermee kan de richting van de gekozen ontwikkeling versterkt worden door het verhogen van geurnormen waar dit noodzakelijk is (concentratie van veehouderijen, uitbreidingen bij veehouderijen die voorheen 'op slot' zaten) en de norm verlagen waar dit gewenst is, bijvoorbeeld in gebieden waar recreatie of wonen de hoofdbestemming wordt.

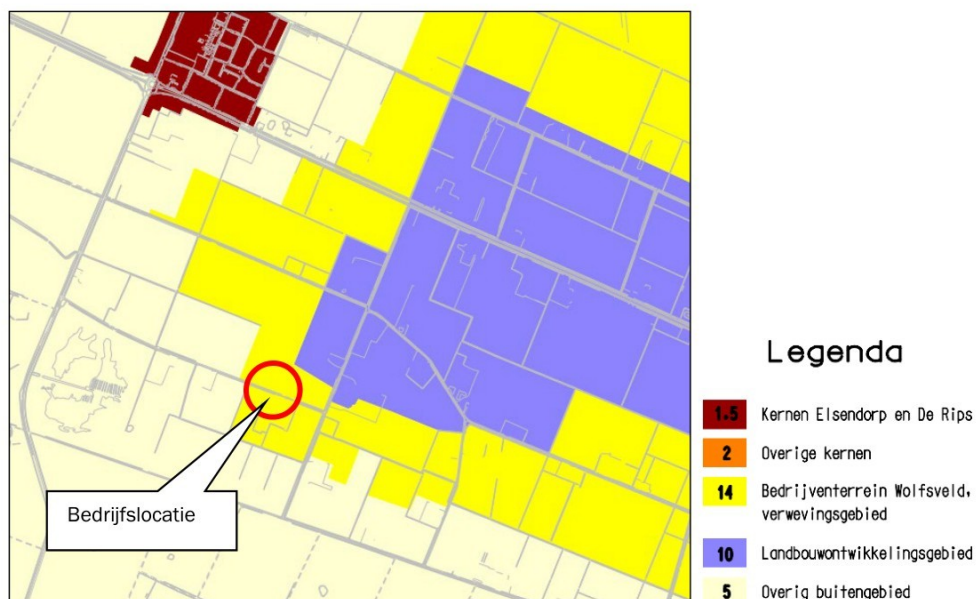
De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning 2020. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Binnen de inrichting aan de Klotterpeellaan 3 en 4 wordt vee gehuisvest waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling.

Gemeentelijk beleid

De gemeenteraad van de gemeente Gemert-Bakel heeft op 6 februari 2014 een geurverordening vastgesteld.

In afwijking van artikel 3, eerste lid van de Wgv bedraagt de maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object binnen de kern van Gemert $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. In het verweingsgebied geldt een norm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ en in het overig buitengebied geldt de norm van maximaal $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ volgens de geurverordening.

Het plangebied is gelegen binnen de zone verweingsgebied (zie de volgende figuur).

Figuur 7: Uitsnede kaart geurverordening gemeente Gemert-Bakel

In de vergunde situatie wordt vanuit de inrichting in totaal 192.898,80 ouE/s geëmitteerd. De volgende tabel geeft een weergave van de geuremissie in de vergunde situatie.

Tabel 8: Geuremissie huidige situatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	ouE/s/dier	ouE/s totaal
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser i.c.m. BWL 2006.06	2.688	3,00	8.064,00
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	2.496	4,30	10.732,80
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	2	10,30	20,60
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	127	12,70	1.612,90
4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	604	10,30	6.221,20
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	288	15,30	4.406,40
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	340	10,30	3.502,00
7	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH3-arme vloeistof (inclusief aanzuren,) (Groen Label BB 93.06.010V1; BB 93.11.011; BB 93.11.011/A 95.04.024) (BWL 2001.25.V2)	1.160	17,90	20.764,00
8	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH3-arme vloeistof (inclusief aanzuren,) (Groen Label BB 93.06.010V1; BB 93.11.011; BB 93.11.011/A 95.04.024) (BWL 2001.25.V2)	1.000	17,90	17.900,00
9	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH3-arme vloeistof (inclusief aanzuren,) (Groen Label BB 93.06.010V1; BB 93.11.011; BB 93.11.011/A 95.04.024) (BWL 2001.25.V2)	1.160	17,90	20.764,00
10	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 Mestkelders met (water- en) mestkanaal, mestkanaal met schuine putwand met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal, emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m2 (BWL 2004.05.V4)	1.120	17,90	20.048,00

10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem	1.280	5,40	6.912,00
A	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereductie en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	2.992	16,10	48.171,20
B	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereductie en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	1.477	16,10	23.779,70
				Totaal	192.898,80

In de beoogde situatie neemt de geuremissie vanuit de inrichting af tot 162.444,00 ouE/s. De volgende tabel geeft een weergave van de geuremissie in de beoogde situatie.

Tabel 9: Geuremissie beoogde situatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	ouE/s/dier	ouE/s totaal
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2.464	4,30	10.595,20
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2.560	4,30	11.008,00
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2	10,30	20,60
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	127	12,70	1.612,90
4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	604	10,30	6.221,20
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	288	15,30	4.406,40
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	340	10,30	3.502,00
7	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160	12,70	14.732,00
8	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.000	12,70	12.700,00
9	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160	12,70	14.732,00
10	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.120	12,70	14.224,00
10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem (BWL2006.07.V2)	1.280	5,40	6.912,00
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn	1.500	12,70	19.050,00

		stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)			
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.492	12,70	18.948,40
B	Vleesvarkens	D 3.2.18 chemisch luchtwassysteem 90% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereductie en 35% fijn stofemissiereductie (BWL 2013.08.V3)	1.477	16,10	23.779,70
				Totaal	162.444,40

De individuele geurbelasting van het bedrijf aan de Klotterpeellaan 3 en 4 op geurgevoelig objecten in de omgeving van de bedrijfslocatie is berekend voor de vergunde en de beoogde situatie. Hierbij is getoetst aan de normen zoals gesteld in de geurverordening van de gemeente Gemert-Bakel.

Tabel 10: Resultaten berekening voorgrond geurbelasting

Adres geurgevoelig object	Geurnorm [ouE/m ³]	Geurbelasting vergunde situatie [ouE/m ³]	Geurbelasting beoogde situatie [ouE/m ³]
Kruisberglaan 9	1,5	2,2	1,3
Kruisberglaan 11	5,0	2,2	1,4
Burg vd Wilddenberglaan 44	1,5	2,9	1,8
Burg vd Wilddenberglaan 59	1,5	3,2	2,1
Burg vd Wilddenberglaan 40	1,5	2,8	1,7
Burg vd Wilddenberglaan 46c	5,0	3,3	2,0
Burg Nooijenlaan 8	10,0	2,1	1,3
Jodenpeeldreef 6	14,0	3,1	1,9
Klotterpeellaan 1	5,0	4,3	2,6
Klotterpeellaan 1a	5,0	4,0	2,4
Min Rommendreef 1a	14,0	8,6	5,4
Min Rommendreef 2a	14,0	5,5	3,2
Eiermijndreef 1a	10,0	13,0	8,5
Paterslaan 2	1,5	2,9	1,8

Ingevolge artikel 3 lid 3 van de Wet geurhinder en veehouderij wordt een omgevingsvergunning, in afwijking van het eerste en tweede lid, niet geweigerd indien de geurbelasting niet toeneemt en het aantal dieren van één of meer diercategorieën niet toeneemt. Aan deze voorwaarde wordt voldaan.

4.5 Fijn stof

De Wet luchtkwaliteit (opgenomen in de Wm) stelt grenswaarden voor de concentratie van fijn stof. Voor veehouderijen is met name de emissie van fijn stof (PM₁₀) relevant. Voor zwevende deeltjes (PM₁₀) zijn in paragraaf 4 van deze bijlage de volgende normen opgenomen; een jaargemiddelde achtergrondconcentratie van maximaal 40 µg per m³ en een 24-uursconcentratie van 50 µg per m³ dat maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

De wijze van berekening van de concentraties luchtverontreinigende stoffen is vastgelegd in de 'Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007'. Voor de veehouderij zijn voor de diverse diersoorten en stalsystemen specifieke emissiefactoren vastgesteld. Deze zijn gekoppeld aan de diercodes zoals vermeld in de Regeling ammoniak en veehouderij.

Uit onderzoek door Alterra is gebleken dat winderosie en emissies uit de stallen de belangrijkste bronnen zijn van primair fijn stof vanuit de landbouw. De overige bronnen leveren een relatief kleine bijdrage aan de totale emissie van fijn stof. Het primair stof uit landbouwbedrijven komt voor 95% uit de stallen⁵. De emissiefactoren zijn afkomstig van de lijst van de Rijksoverheid welke in maart 2022 is vastgesteld.

⁵ ASG, Activiteiten aan hotspots, emissie van fijn stof en NOx. 2007

In de huidige situatie wordt 1.317.456 gram PM₁₀ per jaar geëmitteerd vanuit de inrichting, De volgende tabellen geven een overzicht van de fijnstofemissie in de vergunde situatie en de beoogde situatie.

Tabel 11: Fijn stof emissie huidige situatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	PM10/ dier/jaar	PM10 totaal/jaar
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser i.c.m. BWL 2006.06	2.688	15,00	40.320,00
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	2.496	15,00	37.440,00
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	2	36,00	72,00
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	127	31,00	3.937,00
4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	604	35,00	21.140,00
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	288	32,00	9.216,00
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser	340	35,00	11.900,00
7	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH3-arme vloeistof (inclusief aanzuren,) (Groen Label BB 93.06.010V1; BB 93.11.011; BB 93.11.011/A 95.04.024) (BWL 2001.25.V2)	1.160	153,00	177.480,00
8	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH3-arme vloeistof (inclusief aanzuren,) (Groen Label BB 93.06.010V1; BB 93.11.011; BB 93.11.011/A 95.04.024) (BWL 2001.25.V2)	1.000	153,00	153.000,00
9	Vleesvarkens	D 3.2.2 Mestopvang in en spoelen met NH3-arme vloeistof (inclusief aanzuren,) (Groen Label BB 93.06.010V1; BB 93.11.011; BB 93.11.011/A 95.04.024) (BWL 2001.25.V2)	1.160	153,00	177.480,00
10	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 Mestkelders met (water- en) mestkanaal, mestkanaal met schuine putwand met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal, emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m2 (BWL 2004.05.V4)	1.120	153,00	171.360,00
10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem	1.280	56,00	71.680,00
A	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereducten en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	2.992	99,00	296.208,00
B	Vleesvarkens	D 3.2.9 chemisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereducten en 35% fijn stofemissiereductie (BWL2004.02.V6)	1.477	99,00	146.223,00
				Totaal	1.317.456,00

De emissie van fijn stof neemt in de beoogde situatie af tot 569.920 gram PM₁₀ per jaar. De volgende tabel geeft een overzicht van de fijn stofemissie in de beoogde situatie.

Tabel 12: Fijn stof emissie beoogde situatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	PM10/ dier/jaar	PM10 totaal/jaar
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80%	2.464	15,00	36.960,00

		fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1			
4	Gespeende biggen	D 1.1.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2.560	15,00	38.400,00
4	Dekberen	D 2.4.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	2	36,00	72,00
4	Opfokzeugen	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	127	31,00	3.937,00
4	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	604	35,00	21.140,00
6	Kraamzeugen	D 1.2.17.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	288	32,00	9.216,00
6	Guste en dragende zeugen	D 1.3.12.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser BWL 2009.12.V1	340	35,00	11.900,00
7	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160	31,00	35.960,00
8	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.000	31,00	31.000,00
9	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.160	31,00	35.960,00
10	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.120	31,00	34.720,00
10	Gespeende biggen	D 1.1.3 Mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem (BWL2006.07.V2)	1.280	56,00	71.680,00
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.500	31,00	46.500,00
A	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijn stofemissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2009.12.V5)	1.492	31,00	46.252,00
B	Vleesvarkens	D 3.2.18 chemisch luchtwassysteem 90% ammoniakemissiereductie, 30% geuremissiereductie en 35% fijn stofemissiereductie (BWL 2013.08.V3)	1.477	99,00	146.223,00
				Totaal	569.920,00

Daarnaast dragen verkeersbewegingen binnen de inrichting en van en naar de inrichting bij aan de emissie van fijn stof. Het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting wijzigt ten opzichte de vergunde situatie, deze nemen namelijk af. Deze bewegingen leveren geen significante bijdrage leveren aan de totale emissie van fijn stof vanuit de inrichting.

Fijn stof emissieberekeningen zijn uitgevoerd voor de beoogde situatie middels het programma ISL3a V2023.2, zie voor de invoergegevens en resultaten de bijlage. De volgende tabel geeft een overzicht van de resultaten van de uitgevoerde berekeningen.

Tabel 13: Resultaten emissieberekening fijn stof

Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Conc. [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	AG [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Bron [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	# > 24u limi...	# > AG limie...	Zeezout
1	Kruisberglaan 9	184092,00	395526,00	14,72	14,71	0,01	6,00	6,00	1,00
2	Kruisberglaan 11	184082,00	395479,00	14,72	14,71	0,01	6,00	6,00	1,00
3	Burg vd Wildenberglaan 44	184497,00	395462,00	14,72	14,71	0,01	6,00	6,00	1,00
4	Burg vd Wildenberglaan 59	184782,00	395397,00	14,72	14,71	0,01	6,00	6,00	1,00
5	Burg vd Wildenberglaan 40	184458,00	395475,00	14,72	14,71	0,01	6,00	6,00	1,00
6	Burg vd Wildenberglaan 46	184632,00	395379,00	14,72	14,71	0,01	6,00	6,00	1,00
7	Burg Nooijenlaan 8	186119,00	394702,00	15,07	15,06	0,01	6,00	6,00	1,00
8	Jodenpeeldreef 6	185697,00	394054,00	15,34	15,32	0,02	6,00	6,00	1,00
9	Eiarmijndreef 5	184881,00	394148,00	15,38	15,25	0,13	6,00	6,00	1,00
10	Klotterpeellaan 2	184378,00	394366,00	15,32	15,25	0,07	6,00	6,00	1,00
11	Klotterpeellaan 2a	184221,00	394429,00	15,29	15,25	0,04	6,00	6,00	1,00
12	Klotterpeellaan 1	183969,00	394587,00	14,43	14,42	0,01	6,00	6,00	1,00
13	Klotterpeellaan 1a	183929,00	394611,00	14,43	14,42	0,01	6,00	6,00	1,00
14	Min. Rommendorp 1a	184728,00	394842,00	15,30	15,25	0,05	6,00	6,00	1,00
15	Min. Rommendorp 2a	184385,00	394933,00	15,28	15,25	0,03	6,00	6,00	1,00
16	Eiarmijndreef 1a	185057,00	394572,00	15,42	15,32	0,10	6,00	6,00	1,00
17	Paterslaan 2	184569,00	395484,00	14,72	14,71	0,01	6,00	6,00	1,00

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat in de beoogde situatie wordt voldaan aan de normen uit de Wet Luchtkwaliteit.

4.6 Grond- en hulpstoffen

Veevoer

Aan de varkens wordt krachtvoer en bijproducten gevoerd. Krachtvoer wordt opgeslagen in krachtvoersilo's. De bijproducten worden eveneens inpandig opgeslagen. Per jaar is circa 2.500 ton krachtvoer, 1.750 ton CCM en circa 9.500 ton bijproducten benodigd in de nieuwe situatie.

Water, propaangas en elektriciteit

Water: $\pm 15.000 \text{ m}^3$ per jaar

Elektriciteit: 554.000 kWh per jaar

Propaangas: 132.975 liter per jaar

De veebezetting binnen de inrichting blijft gelijk aan de vergunde situatie. Door het isolatiemateriaal wat wordt gebruikt in nieuwe op te richten bebouwing zal het energieverbruik wat afnemen ten opzichte van de vergunde situatie vanwege de grotere isolerende werking.

Maatregelen beperking waterverbruik, propaangas- en elektriciteitsverbruik

Het waterverbruik wordt zoveel als mogelijk beperkt. Een hogedrukspuit wordt gebruikt ten behoeve van de reiniging van de stallen wat waterverbruik vermindert. Alvorens te reinigen wordt de stal ingeweekt wat het waterverbruik verder beperkt.

Daarnaast worden de volgende maatregelen genomen:

- Lekkende nippels of gebarsten leidingen worden meteen hersteld;
- Stereotiep gedrag wordt voorkomen;
- Een goede klimaatregeling.

De volgende energiebesparende maatregelen worden genomen:

- Binnen de inrichting wordt isolatie toegepast waarmee in de koude perioden warmteverlies beperkt wordt. Hiermee wordt bespaard op verwarmingsenergie. In warme perioden wordt door isolatie de warmteopname door met name zoninstraling gereduceerd, waarmee kan worden bespaard op energie benodigd voor ventilatie. Binnen het gebouw wordt dak/plafondisolatie toegepast en wordt de (spouw)muur geïsoleerd;
- In de stallen wordt gebruik gemaakt van een centraal afzuigstelsel in combinatie met meetsmoorunits. Door het toepassen van een centraal afzuigkanaal wordt 60% op het energieverbruik bespaard;

- Binnen de inrichting worden frequentieregelaars toegepast;
- Periodieke controle van de klimaatcomputer door een klimaatspecialist;
- De lampen in de verschillende stallen worden voorzien van een automatische tijdschakelaar om te voldoen aan de eisen met betrekking tot welzijn en om energieverspilling te voorkomen.

Binnen de inrichting is geen energiebesparingsonderzoek uitgevoerd.

Afvalstoffen

Binnen de inrichting komen enkel niet-gevaarlijke vrij. Niet gevaarlijke afvalstoffen zijn:

- Kadavers;
- Papier en karton;
- Landbouwplastic.

Dierlijke mest

Op jaarbasis wordt binnen de inrichting circa 20.000 m³ geproduceerd. Deze mest wordt als meststof gebruikt op de akkerbouwgronden welke in gebruik zijn door initiatiefnemer.

Afvalwater

Al het relevante bedrijfsafvalwater dat binnen de veehouderij vrijkomt, wordt geloosd op de mestkelders. Dit afvalwater wordt vervolgens als meststof uitgereden/afgevoerd. Afvalwater van huishoudelijke aard (bedrijfswoning etc.) wordt geloosd op de riolering. Het niet-verontreinigde hemelwater wordt vertraagd geloosd op de nabij gelegen sloten.

4.7 Flora en fauna

In zijn algemeenheid is bij ruimtelijke ingrepen sprake van directe, indirecte, tijdelijke en permanente effecten. Onder directe effecten worden effecten verstaan waarmee planten en dieren rechtstreeks te maken krijgen als gevolg van de uitbreiding van het bedrijf. Verlies van habitat en kwaliteit zijn directe effecten en bovendien permanent. Indirecte effecten betreffen onder andere verstoring, waarbij de aanwezigheid van mensen, licht en geluid een rol speelt. Verstoring tijdens de bouwwerkzaamheden zijn tijdelijk, maar verstoringen kunnen ook een permanent karakter hebben.

De toets in het kader van de soortenbescherming is geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb), die per 1 januari 2017 is ingegaan. Deze vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De nieuwe wet voorziet in vereenvoudigde regels ter bescherming van de natuur, in decentralisatie van bevoegdheden naar provincies en in een goede aansluiting op het omgevingsrecht.

De Wnb regelt de bescherming en instandhouding van planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Daarnaast dienen alle in het wild levende planten en dieren in principe met rust worden gelaten. Eventuele schade dient beperkt te worden middels het nemen van mitigerende maatregelen. Als mitigatie niet voldoende is om schade te voorkomen is het verplicht de resterende schade te compenseren.

De ontwikkeling heeft naar verwachting geen negatieve effecten op beschermde dier- en plantensoorten. De geplande activiteiten leiden niet tot overtredingen van de Wet natuurbescherming. De stallen worden verlengd op gronden welke nu in gebruik zijn als tuin. Deze gronden worden jaarlijks intensief bewerkt. Een ontheffing van de wet is dan ook niet noodzakelijk.

4.8 Landschappelijke waarden

De uitbreiding vindt plaats binnen het vigerende bouwvlak. Het bedrijf is reeds landschappelijk ingepast.

4.9 Cultuurhistorie en archeologie

De locatie is niet gelegen of grenzend aan gebieden welke zijn aangewezen als cultuurhistorisch waardevol. Daarnaast is de locatie gelegen in een gebied met een lage archeologische verwachtingswaarde.

4.10 Risico's van ongevallen en abnormale omstandigheden

Gebruikte technologieën

Het grootste risico voor een varkenshouderij is het uitvallen van de stroom. Hierdoor zullen de ventilatoren stilvallen waardoor onvoldoende luchtverversing bij de dieren plaatsvindt. Sterfte zou het gevolg kunnen zijn. Om de gevolgen van stroomuitval zoveel mogelijk te kunnen beperken zijn stallen op het bedrijf voorzien van een alarmeringssysteem dat initiatiefnemers waarschuwt bij het wegvallen van netspanning of bij het uitvallen van één of meerdere ventilatoren. Tevens zal een noodstroomaggregaat in werking treden op momenten van stroomuitval.

Bedrijfsvorm

Veehouderijbedrijven lopen het gevaar dat, van rijkswege, vervoersverboden worden opgelegd na het uitbreken van veeziekte. Het gevolg hiervan is dat, gedurende een onbepaalde periode, geen dieren van het bedrijf mogen worden afgevoerd. Hierdoor raken stallen overvol en komt het welzijn van de dieren in gevaar.

De gewenste bedrijfsopzet is volgens de nieuwste welzijnseisen conform het Varkensbesluit. Hierdoor kunnen genoemde vervoersverboden langer worden opgevangen, omdat er relatief meer oppervlak ter beschikking is.

Het uitbreken van ziekten op andere bedrijven is vanuit de inrichting niet te voorkomen. Het risico van besmetting op bedrijfsniveau kan verkleind worden door het aantal bezoekers in de stallen zoveel mogelijk te beperken. Noodzakelijke bezoekers worden voorzien van bedrijfskleding en kunnen de stallen slechts betreden via een hygiënesluis. Vrachtwagens die dieren hebben geleverd, moeten – alvorens het terrein te verlaten – worden gereinigd en ontsmet op een hiervoor bestemde wasplaats.

Veiligheidsaspecten

Een gevaaraspect voor de veehouderij is het uitbreken van brand. Het ontstaan van brand levert gevaar op voor mens en dier.

Om de risico's van het uitbreken van brand zoveel mogelijk in te perken, dient te worden gebouwd conform het Bouwbesluit en dient uitsluitend met goedgekeurde installaties en voorzieningen te worden gewerkt.

Om een beginnende brand zo effectief mogelijk te kunnen bestrijden, worden binnen de inrichting op diverse locaties brandblusmiddelen geplaatst.

4.11 Cumulatie van effecten

De aspecten ammoniak, luchtkwaliteit, geluid, geur, bodem en water en externe veiligheid zijn individuele aspecten en zijn nader uitgewerkt in dit rapport. Hieruit komt naar voren dat het initiatief voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, en er dus geen cumulatie is. Gezien de ligging van het bedrijf aan de Hoogstraat, alsmede de aard en omvang van het bedrijf, zijn er geen cumulatieve effecten relevant. In de directe omgeving van de bedrijfslocatie zijn geen initiatieven bekend waardoor de hiervoor besproken effecten op het milieu worden beïnvloed.

4.12 Toetsing volksgezondheid en veehouderij

Diergezondheid is ook gerelateerd aan het dierenwelzijn. Daar het bedrijf in een continu proces met verschillende leeftijden wil gaan werken is een hoog gezondheidsniveau vereist. De bescherming van de dieren is geregeld via een vaccinatie/behandelschema en monitoring van de gezondheidsstatus. Voor zover van toepassing zijn de onderwerpen verder uitgewerkt in procedures en instructies. Een hoge gezondheidsstatus is een belangrijk aspect voor de resultaten, maar ook voor het dierenwelzijn. Het houden van dieren in een continue-proces vereist een streng hygiëne-regime, in verband met het voorkomen van insleep van besmettelijke dierziekten. De volgende onderwerpen zullen daarom worden vastgelegd in procedure en instructies (o.a. instructie/richtlijnen processen, hygiëne en gezondheid; instructie bezoekersregistratie, instructie/richtlijnen ongediertebestrijding en instructie/richtlijnen afvoer dode dieren):

- Reiniging en desinfectie van gebouwen en materialen;
- Bezoekersregeling: in principe worden er zo weinig mogelijk bezoekers toegelaten op het bedrijf. In principe worden geen derden toegelaten tot het schone gedeelte van het bedrijf. Derden, welke diensten verrichten voor het bedrijf en onafhankelijke controleurs, waarvan de toegang wettelijk is vastgelegd, vormen een uitzondering;
- Doucheverplichting voor alle medewerkers en alle bezoekers voor het betreden van de bedrijfsruimten;
- Het dragen van bedrijfskleding en bedrijfsschoeisel dat op het bedrijf wordt verstrekt;
- Goede ongediertebestrijding die wordt verzorgd door een professionele ongediertebestrijder;

Maatregelen tegen insleep van dierziekten

Binnen een varkensbedrijf worden verschillende maatregelen genomen om insleep van dierziekten te voorkomen. Dit zijn maatregelen die bijvoorbeeld wettelijk zijn bepaald maar ook maatregelen die de ondernemer treft. Onderstaand wordt een opsomming gegeven van de hygiënemaatregelen die worden getroffen ter voorkoming van dierziekten (zoönosen):

Milieuhygiënische maatregelen die worden genomen rondom de bronnen op het bedrijf om verspreiding van ziektekiemen zoveel mogelijk te beperken zijn:

1) Integrale Keten Beheersingssystemen (IKB)

Het Nederlandse bedrijfsleven heeft Integrale Keten Beheersingssystemen (IKB) ontwikkeld om garanties te kunnen geven over:

- de kwaliteit van het product;
- de herkomst van het product;
- de manier van produceren in alle schakels van de keten.

Deelnemers aan deze regelingen zijn bedrijven waar onder andere controle plaatsvindt op:

- dierenwelzijn;
- medicijngebruik (antibiotica);
- gebruik verboden stoffen;
- hygiëne en voedselveiligheid;
- transport;
- huisvesting.

Deelname aan IKB is vrijwillig, maar niet vrijblijvend voor bedrijven in de productieketen.

Binnen IKB moeten dierenarts en varkenshouder zich houden aan de positieve lijst diergeneesmiddelen.

Dit betekent dat alleen diergeneesmiddelen die op de positieve lijst staan, mogen worden gebruikt.

2) Ongediertebestrijding

Ongedierte als ratten en muizen kunnen diverse infectieziekten verspreiden tussen de verschillende diergroepen die op het bedrijf aanwezig zijn. Binnen het bedrijf is een ongediertebestrijdingsplan aanwezig.

3) *Regeling Identificatie & Registratie (I&R)*

Ingevolge de Regeling Identificatie & Registratie is een ondernemer verplicht om de dieren te identificeren en te registreren. Bij een besmettelijke dierziekte of bij gevaar voor de volksgezondheid zijn de dieren en hun plaats van herkomst dan snel te traceren. De geregistreerde gegevens worden ook gebruikt voor de controle van subsidieaanvragen en de controle op het naleven van de mestwetgeving.

In geval van het houden van varkens dienen verplaatsingen van de dieren te worden gemeld. Deze registratie van varkens gebeurt via het I&RVL-bureau van de Gezondheidsdienst voor Dieren. De meldingen dienen binnen de wettelijke termijn van twee werkdagen te geschieden.

4) *Mest*

Mest is een dierlijk bijproduct en valt onder categorie 2-materiaal. Via mest kunnen dierziekten worden verspreid. Daarom is met name het transport van mest aan regels gebonden. De basisverordening (EG) nr. 1069/2009 en uitvoeringsverordening (EU) nr. 142/2011 vormen de Europese basis voor dierlijke bijproducten. De uitvoeringsverordening maakt onderscheid tussen verwerkte mest en niet-verwerkte mest. De belangrijkste eisen hiervoor zijn opgenomen in bijlage XI van Verordening (EU) nr. 142/2011.

Niet-verwerkte mest mag alleen vervoerd en gebruikt worden voor:

- uitrijden op het land: hieraan zijn specifieke regels verbonden;
- gebruik in een erkend technisch bedrijf, biogas- of composteerinstallatie.

Voor het vervoer van mest binnen Nederland gelden de voorwaarden van de Meststoffenwet. Zo moet het transport vergezeld zijn van een Vervoersbewijs Dierlijke Meststoffen (VDM).

5) *Bedrijfshygiëne*

Hygiënisch werken is van belang om de diergezondheid op het varkensbedrijf zo goed mogelijk onder controle te houden. Een belangrijke factor voor een goede hygiëne is disciplinair werken. De volgende preventieve maatregelen worden genomen wanneer het bedrijf wordt bezocht door derden zoals de veearts:

- gebruiken van bedrijfskleding;
- ontsmetten laarzen, gebruik van douche, wassen handen.

Een bedrijfsregister wordt bijgehouden om de bezoekers aan de stal te registreren.

Verder draagt de bouwkundige inrichting van de werkruimten bij aan een goede bedrijfshygiëne. Door het aanbrengen van gladde vloeren en wanden zonder kieren en richels, die gemakkelijk zijn schoon te maken, kan vuil zich niet ophopen waardoor groei van micro-organismen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De vloeren moeten tegelijkertijd wel voldoende stroef zijn om niet uit te glijden.

Er is daarnaast een hygiëneprotocol op het bedrijf aanwezig. Hierin staan welke hygiënemaatregelen bezoekers dienen te treffen voor betreding van het bedrijf. Bezoekers dienen zicht te melden bij de bedrijfsleiding. Zij dienen zicht te houden aan het bezoekersprotocol.

6) *Diergezondheid*

De gezondheidskundige begeleiding wordt uitgevoerd door een dierenarts bij de varkens. De dierenarts beschikt over een GVP-registratie. Ingeval van verdenkingen van zoonosen en bovematige uitval cq. productiedalingen schakelt het bedrijf de dierenarts in. Zodoende wordt op een adequate werkwijze bij het voorkomen van dierziekten gewaarborgd.

Conclusie

Ter voorkoming van insleep van besmettelijke dierziekten wordt binnen de inrichting een hoge gezondheidsstatus nagestreefd. Door het brede scala aan protocollen en strenge hygiëne-eisen binnen het bedrijf worden de risico's voor de volksgezondheid tot een minimum beperkt. Het bedrijf werkt hieraan,

zowel door onder andere bedrijfskleding te gebruiken, alsook door een goede ongediertebestrijding en het gebruik van een hygiënesluis.

Gezien de zeer hoge gezondheidsstatus van dit bedrijf kan het antibioticaverbruik tot een minimum beperkt worden, waarmee de resistentie van bacteriën zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Daarnaast kan door de eigen voerkeuken bij ziekte van de dieren direct worden ingespeeld door medicinatie zowel via het voer als via het drinkwater.

Binnen het bedrijf is een aantal luchtwassystemen aanwezig, die de stallucht zuiveren en een ammoniakreductie van 85% opleveren. Hiermee wordt een groot gedeelte van het fijn stof- en de geuruitstoot tegengehouden.

Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: endotoxine toetsingskader 1.0

Op 25 november 2016 is de 'Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: endotoxine toetsingskader 1.0' uitgebracht. Reden is dat de huidige toetsingskaders voor fijn stof en geur in veel gevallen onvoldoende beperkend zijn om een ongewenste toename van gezondheid risico's te voorkomen. Volgens de Gezondheidsraad is endotoxine een goede indicator voor de blootstelling van omwonenden aan stoffen uit stallen van veehouderijbedrijven die een negatieve invloed hebben op de luchtwegen. Op advies van de Gezondheidsraad is het Rijk momenteel bezig een landelijk toetsingskader voor endotoxine te ontwikkelen. Het doel is om voor endotoxine een toetsingskader te maken zowel voor geur als voor fijn stof dat werkt met emissiefactoren en verspreidingsberekening. Daarvoor worden emissiefactoren vastgesteld voor verschillende typen stalsystemen en reductiemaatregelen. Daarnaast moet een speciale, voor endotoxine doorontwikkelde versie van het landelijke Stacks verspreidingsmodel bruikbaar worden gemaakt voor de vergunningverlening.

Zolang een landelijk toetsingskader voor endotoxine niet beschikbaar is, kan bij de vergunningverlening de gezondheid van omwonenden onvoldoende gewaarborgd.

Derhalve is een voorlopig endotoxine toetsingskader ontwikkeld (endotoxine toetsingskader 1.0), dat de mogelijkheid biedt om bij de vergunningverlening aan veehouderijen uit voorzorg bescherming te bieden aan omwonenden. Het toetsingskader haakt in op de lopende ontwikkeling van het landelijke endotoxinetoetsingskader en maakt gebruik van de daaruit voortkomende onderzoeksresultaten. Het kader heeft alleen betrekking op pluimvee- en varkenshouderijen.

Op basis van het toetsingskader wordt getoetst of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in geval van aanvragen om een omgevingsvergunning voor de uitbreiding van veehouderijen. Hierbij wordt de ontwikkeling zowel individueel (bedrijf alleen) als cumulatief (met omliggende veehouderijbedrijven) getoetst.

Concreet wordt getoetst aan een afstandsgrafiek, waarin de relatie is gelegd tussen de fijn stof emissie en de afstand tussen de veehouderij (lees: meest nabijgelegen emissiepunt) en het meest nabijgelegen gevoelig object. Op basis van de emissie is de aan te houden afstand te bepalen om een te hoge blootstelling aan endotoxine te voorkomen (overschrijding van de advieswaarde van de Gezondheidsraad van 30 EU/m³).

Door voorgenomen ontwikkeling is sprake van een afname van de emissie van fijn stof, ook komen emissiepunten niet dicht bij omliggende woningen te liggen.

In de vergunde situatie bedraagt de emissie van fijn stof 1.317,5 kilogram en in de beoogde situatie 569,9 kilogram. De afstand tot omliggende objecten dient 149 meter te bedragen. Binnen een straal van 149 meter zijn 3 woningen gelegen. Zoals beschreven neemt de emissie van fijn stof af. De ligging van de emissiepunten blijft gelijk ten opzichte van de vergunde situatie.

5. Conclusie

Onderhavig initiatief is getoetst en beoordeeld op effecten op het milieu. Geconcludeerd wordt dat kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft en dat er geen aanleiding bestaat om een m.e.r.-beoordeling uit te voeren. Hiermee wordt voldaan aan de vormvrije m.e.r.-beoordeling.

